Opinie

Maak van de eikelmuis geen juridische olifant

Opinie

Hoe beter het gaat met de eikelmuis, hoe moeilijker het wordt om twee stenen op elkaar te krijgen in Vlaanderen. Dat kan niet de bedoeling zijn, schrijft VILT-redacteur Bram Bombeek in een opinie die in De Tijd verscheen.

2 NOVEMBER 2022 – LAATST BIJGEWERKT OM 2 NOVEMBER 2022 20:37

Lees meer over:
biodiversiteit

Het Ventilus-traject gaat met alle aandacht lopen, maar mijn favoriete West-Vlaamse vergunningssaga is het fietspad tussen Beernem en Wingene, op de Beernemsesteenweg en de Reigerlostraat. Al in 2020 leverde de Vlaamse regering een omgevingsvergunning af om het beruchte “zwarte punt” weg te werken. 126 onteigeningen zijn er al gerealiseerd, samen goed voor een kost van bijna 3 miljoen euro. Maar het fietspad ligt er nog altijd niet: de Raad voor Vergunningsbetwistingen vernietigde de omgevingsvergunning in laatste aanleg. Het fietspad zou ondanks vleermuisvriendelijke verlichting toch de habitat van een groep dwergvleermuizen kunnen bedreigen.

Dat het in Vlaanderen vandaag vlotter loopt om burgers te onteigenen dan om het nachtleven van vleermuizen te verstoren is misschien een extreem voorbeeld, maar geen alleenstaand geval. De voorbije weken lazen we in de krant hoe de trek van de lepelaar de windmolens van DEME in de haven van Antwerpen maandenlang stillegde, met honderdduizenden euro’s extra kosten tot gevolg. Het beschermingsprogramma van 20 wilde hamsters in het Limburgse Widooie is een mislukking. Natuurpunt wil nu hamsterreservaten creëren, een kost die in de miljoenen zal lopen. Een veelvoud in ieder geval van de 800.000 euro die al werd uitgegeven. Een kolonie Brusselse eikelmuizen verhindert dan weer dat de werken aan het nieuwe VRT-gebouw van start gaan.

Normen en waarden

Hoewel ze altijd in één adem genoemd worden, weten goeie juristen dat waarden en normen fundamenteel verschillend zijn. Waarden zitten vanbinnen, terwijl normen worden opgelegd. Waarden sturen ons gedrag wanneer niemand kijkt, maar bij normen hoort een zekere pakkans om ze af te dwingen. Waarden zijn zelden absoluut en liggen dagelijks tegen elkaar in de balans. Bij normen gebeurt dat ook, maar het is een rechter of inspecteur van de overheid die in onze plaats de afweging maakt.

Zonder gevaar is die evolutie zeker niet. Klassenraden nemen geen beslissingen meer in eer en geweten, maar op een manier die de toets van de Raad van State kan doorstaan. Als een leerling zit te kauwen in de klas, dan hoort daar vandaag een rapportje bij, met stukken ter staving in bijlage. De verschuiving van een waardensysteem naar een normensysteem is de aandrijfas van de planlast en de resulterende uitval in het onderwijs. Jonge leerkrachten die nochtans uit het juiste hout gesneden zijn, druipen vandaag uitgeblust en gedesillusioneerd af.

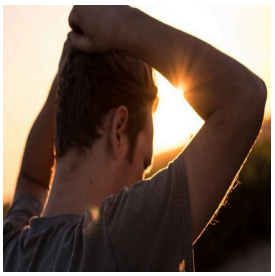

Uitgelicht

"Ondraaglijke onzekerheid tast mentale gezondheid van landbouwers aan"

nieuws

“De mentale gezondheid van land- en tuinbouwers gaat steeds sneller bergaf. De onduidelijkheid en rechtsonzekerheid als gevolg van de stikstofproblematiek in Vlaanderen is ond...

20 OKTOBER 2022

Lees meer

Burn-out

Ook bij boeren zorgen steeds complexere en continu veranderde normen voor burn-outs. Boeren op een Kruispunt, de vzw die zich bekommert om het mentaal welzijn van onze landbouwers, raakt bedolven onder de nieuwe aanmeldingen. Een boer in het Heuvelland vertelde mij hoe hij schrik heeft om in een poel op één van zijn weilanden een kamsalamander te ontdekken. Dat beestje is bedreigd en zorgt dus voor extra verplichtingen met bijhorende controles en desgevallend strenge sancties. “Als die salamander hier zit, is dat toch een teken dat ik het goed doe?”, vroeg hij zich terecht af. Wat hem in wezen trots zou moeten maken, wordt een bron van stress en een bedreiging voor de toekomst van zijn bedrijf.
Rechters zijn gevoeliger geworden voor het lot van de eikelmuis en de wilde hamster, en ook zij vertolken daarmee maar de waarden die in de samenleving veranderen. Daar is niets mis mee, maar door zoveel beslissingsmacht bij hen te leggen, nemen we ze weg bij de leraar in de klas of de boer in de wei. De norm is altijd imperfect en heeft onbedoelde gevolgen. Dat erkennen is geen gemakkelijke oefening. Voor politici is strengere wetten stemmen de simpelste manier om aan te tonen dat ze het sentiment in de samenleving capteren. Toch moeten ze zich afvragen of ze de slinger niet stilaan weer in de andere richting moeten duwen.
Als we dat niet doen is Vlaanderen straks een vleermuisparadijs waar we geen fietspad meer kunnen aanleggen. Een pleisterplaats voor de lepelaar waar geen windmolen meer draait. Dan krioelt het hier van de kamsalamanders, maar zijn we een hele generatie boeren kwijt.

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada